

Duchovný život kňaza

(Rožňavská diecéza - február 2010)

Situácia v niektorých našich farnostiach má veľa podobného so situáciou farnosti Ars, do ktorej prišiel Ján Vianney. Táto farnosť nepredstavovala Pánovu vinicu, ale skôr spustnutý úhor. Aké prostriedky použil mladý Vianney, aby farnosť priviedol k duchovnému rozkvetu? Jedným z nenahraditeľných prostriedkov bola modlitba za tých, ku ktorým bol poslaný a ktorí boli zverení do jeho pastoračnej starostlivosti.

Žijeme v dobe, v ktorej sme strhovaní od jedného dojmu k druhému. Tých dojmov je tak veľa, že ak sa necháme nimi strhnúť, tak potom vytvárajú v nás zmätok a neporiadok. Preto sú mnohí ľudia vnútorne rozbití a nedokážu sa sústrediť. Odborníci tvrdia, že človek stráca svoj “vnútorný stred alebo vnútorné ťažisko”, ktoré by malo byť oporou pri utváraní našej osobnosti. Človek sa má angažovať nielen navonok, ale aj do svojho vnútra. Človek potrebuje modlitbu, aby ostal duševne zdravý. O to viac ju potrebujeme my kňazi, pretože my máme byť aj učiteľmi modlitby pre našich veriacich. Koľkí z nás kňazov sme dnes nervózni, rozbehaní, nepokojní, naša reč je prázdna. Pýtam sa vás: Chýba nám modlitba? Veriaci to cítia a zbadajú, že ich kňaz sa už prestáva modliť, alebo sa už nemodlí.

Arský farár na začiatku svojho pôsobenia v Arse, sa modlil aj 12 hodín denne. Možno niekto namietne, že nemal čo robiť, alebo že ho to bavilo. Je pravdou, že spočiatku veriaci nemali o neho záujem. Neskôr bol zavalený prácou, ktorá bola ovocím jeho predchádzajúcich vytrvalých modlitieb. Ale i napriek množstvu práce v modlitbe neustával. Ján Vianney, ale aj iní svätí sa priznali, že modlitba bola pre nich namáhavá, ba niekedy až suchopárna drina. Pri modlitbe sa niekedy cítil ako na vyprahutej púšti. Všetko veľké a vznešené nie je zadarmo, ale stojí to veľa námahy.

Aj kňaz môže podlahnúť pokušeniu a zapochybovať o účinnosti modlitby. Prosil som, modlil som sa tak vrúcne o dobrú vec, ale Boh ma nevypočul, nesplnil to o čo som ho prosil. Nepochybujme o účinnosti modlitby a verme slovám Pána Ježiša: *Proste a dostanete! Hľadajte a nájdete! Klopte a otvorí vám! ... Keď teda vy, hoci ste zlí, viete dávať dobré dary svojim deťom, o čo skôr dá váš Otec, ktorý je na nebesiach, dobré veci tým, čo ho prosia* (Mt 7,7.11). Aj keď Boh nesplní vždy to, o čo ho v modlitbe prosíme, ale podľa slov Pána Ježiša dostaneme to, čo je z Božieho pohľadu pre nás potrebnjšie a osožnejšie. A v tomto je každá modlitba účinná.

Niektorí majú dojem, že modlitba je útočiskom skôr slabých, bojazlivých pováh. Je to skôr záležitosť pre ženy ako pre mužov. Arský farár napísal: “Kresťan, tým viac kňaz, je povoláný ku krásnej službe, aby sa modlil a miloval. Modlitba je spojenie s Bohom. Boh a ľudské srdce sú ako dva kusy vosku, ktoré sa zlejú dohromady tak, že nie je ich možné rozoznať”. Arský farár, pretože bol majster v modlitbe, ovládal v sebe všetky ľudské slabosti a zbabelosť. Pretože sa zliat s Bohom v jedno, mal v sebe

Božiu pevnosť, sálala z neho Božia moc a múdrosť. Pri jeho nohách kľáčali mocní a múdri tohoto sveta. Nikto z nás nemôže pochybovať o sile modlitby, ktorá nám priniesie vládu nad sebou, Božiu silu a evanjelióvú rozhodnosť. To, že dnešný svet nás dokáže zahnať do úzkych, urobiť z nás slabých a povolných, to môžeme pripísať aj nedostatku modlitby.

Jeden mladý kaplán vynikal pracovitosťou, ochotou, horlivo kázal, učil náboženstvo, rád spovedal a samozrejme že za túto príkladnú kňazskú službu sa mu dostávalo pochvaly a obdivu zo strany veriacich, ktorí si ho veľmi obľúbili. Mladému kaplánovi, príjemne znejúce *Hosanna* zo strany veriacich sa zapáčilo, a preto začal pridávať vo svojich aktivitách. Svojim spolubratom kaplánom niekedy doslova vyfúkol niektoré sobáše, alebo pohreby, alebo náuky. "ten pár musím ja zosobášiť; toho musím ja pochovať..." Pri oznamoch v kostole niekedy zdôraznil, ktoré sv. omše bude mať on. A tak mu začalo stúpať sebavedomie jeho nenahraditeľnosti, jeho horlivosti a jeho popularity.

Na jednej strane v aktivitách to ťahal až do maxima, ale na druhej strane nemal už čas na duchovný život, na osobné stretávanie sa s Bohom, horko-ťažko stíhal odrecitovať breviár.

Dostal dispozíciu, bol preložený do inej farnosti. Ale on nenastúpil, vzoprel sa a odišiel z kňazstva. Jeho odchod z kňazstva otriasol celou farnosťou. Ako to mohol urobiť, tak horlivý kňaz? Ľudia, ktorí ho poznali nemohli to pochopiť.

Kňaz bez modlitby; kňaz, ktorý nemá čas pre Boha; kňaz, ktorý prestáva čerpať duchovnú silu z Božieho prameňa. To bol aj on, ten spomínaný mladý kaplán. Jeho aktivity nepredstavovali už apoštolskú horlivosť. Ale vo svojich vonkajších aktivitách hľadal seba, svoju slávu, ľudské uznanie a ľudskú popularitu. Ja musím rásť, moje ego; ale on, Kristus sa vytrácal z jeho kňazského života.

Prioritné postavenie Božej sily v našom kňazskom povolaní výstižne vyjadril apoštol Pavol v 1. liste Korintňanom: *Ja som sadil, Apollo polieval, ale vzrast dal Boh. A tak ani ten, čo sadi, nie je nič, ani ten, čo polieva, nie je nič, ale jedine Boh, ktorý dáva vzrast* (1 Kor 3, 6-7).

Bratia, semienko kňazského povolania, ktoré do našich srdc zasial Boh má úžasnú vnútornú schopnosť rásť a rozvíjať sa. Ja som presvedčený, že prvoradou úlohou nás kňazov je dovoliť, opakujem, je dovoliť, aby Kristus vo mne rástol a ja aby som ubúdala, aby sa vo mne ukázala Božia sila, aby sa tak ukázala moja účasť na Kristovm kňazstve.

Francúzsky mysliteľ Henri Bergson si položil otázku: Prečo niektorí svätí, ale aj niektoré veľké osobnosti dejín ľudstva, i napriek tomu, že už niekoľko storočí nežijú na tejto zemi, majú svojich nasledovníkov a obdivovateľov? Bergson si odpovedá: V prvom rade štýl ich života pre mnohých našich súčasníkov je stále atraktívny a hodný nasledovania. Nie vonkajšok, ale z ich vnútra, z ich srdca vyžaruje posolstvo, ktoré je aktuálne už niekoľko storočí.

Bratia, aj my sa môžeme spýtať: Na čom máme stavať náš duchovný život? Ako žiť evanjelium, aby sme my kňazi boli svetlom pre spoločnosť v ktorej žijeme? Z

evanjelia vidíme, že Ježiš odsudzuje vonkajší formalizmus, odsudzuje množstvo slov, Ježiš cituje proroka Izaiáša: *Tento ľud ma uctieva perami, ale ich srdce je ďaleko odo mňa* (Mk 7,6). Ak niekto postaví duchovný život len na formulkách, len na predpisoch, len na slovách, ak tam nezapojí srdce, tak to je čosi veľmi ubíjajúce a ťažké.

Milí bratia, v čom má teda spočívať náš duchovný život? Duchovný život nespočíva iba v tom, že sa pomodlíme breviár a ruženec. Duchovný život nespočíva v kvantite súkromných modlitieb a pobožností. To všetko sú len prostriedky duchovného života. Bratia, ale cieľom a podstatou duchovného života, to je môj osobný vzťah s Bohom, ale samozrejme, že tento vnútorný, osobný vzťah s Bohom ja nemôžem skryť, ale ho demonštrujem cez vonkajšie úkony duchovného života, cez službu blíznym, cez našu kňazskú pastoračnú lásku. Ale to chce sám Ježiš, ktorý nás vyzýva: *Nech tak sviati vaše svetlo pred ľuďmi, aby videli vaše dobré skutky a oslavovali vášho Otca, ktorý je na nebesiach* (Mt 5,16).

O Mojžišovi sa z Biblie dozvedáme: Keď po rozhovore s Bohom zostúpil Mojžiš z vrchu s tabuľami Desatora v rukách, nevedel, že jeho tvár žiarila od rozhovoru s Bohom. Izraeliti vyzorovali, že vždy keď sa Mojžiš rozprával s Bohom, jeho tvár žiarila (porov. Ex 34, 29-35). Modlitba má byť pre nás kňazov tým najvrúcnejším rozhovorom s nebeským Otcom. Možno, že ani my sami nie, ale iní vybadajú ako nám z tváre žiari vyrovnanosť, duševný pokoj, dobrotivosť. Veriaci poznajú na kňazovi, či sa rozpráva s Bohom, či jeho tvár žiari láskou, prívetivosťou, alebo je stále zachmúrená, nahnevaná, ba až znetvorená.

Bratia, duchovný život kňaza to nie je len akási moja súkromná záležitosť. Náš duchovný život má skutočný vplyv na prostredie, v ktorom žijeme. My všetci dobre vieme, že duchovná úroveň kňaza, má neraz silný vplyv na život našich veriacich vo farnosti, ku ktorým som poslaný. A vieme, že ten vplyv môže byť alebo pozitívny, alebo negatívny.

Niekedy máme pocit, že náš duchovný život sa dostal do stereotypu. Ale ak mám tento pocit, to je moja osobná zásluha. My sa snažme byť vo vzťahu k Bohu kreatívny, náš vzťah k Bohu má byť plný dynamiky a pružnosti.

Milí bratia, náš duchovný život dnes nemá byť čudáctvom, ale my máme byť svedkami radostnej zvesti, my máme byť nositeľmi evanjelia života. Pre spoločnosť v ktorej žijeme, my máme byť, tak ako to povedal sám Ježiš; *máme byť soľou, máme byť svetlom, máme byť kvasom*.

Paul Claudel keď bol v diplomatických službách a pozeral sa z okna svojej pracovne v New Yorku na veľkomestský zhon, povedal: "Týmto unáhaným ľudom, čo najviac chýba je modlitba". Keby tak pozoroval aj nás kňazov, naše aktivity, ale aj našu pasivitu, či by snáď nezopakoval tie isté slová: "Týmto kňazom čo najviac chýba je modlitba".

Otázky na zamyslenie.

1. *Veriaci mojej farnosti vidia ma modliť sa?*
2. *Kedy sa spoločne modlím s veriacimi?*